

Nagyobbik Fiammal Óvodába Menet

Ezen a képen a férjem unokaöccsének a felesége, Márta van (baloldalt), a nagyobbik fiam (középen lent) és én (jobbaldalt). A képet valószínűleg a férjem csinálta. Azelőtt a férjem sokat fényképezett. Amatőr fotós volt. Egyedül csinálta meg a képeket: előhívattuk, és ő másolta a képeket, meg kicsinyített másolatokat készített róluk.

Márta se él már, régen meghalt. Pesti volt, Pesten laktak.

A fiam itt óvodás volt. Ez a nyakában egy bőr óvodástáska -- nem kaptak ott uzsonnát, hanem otthonról kellett vinni. Olyan vastag bőrből volt, mint az aktatáskák, alul ilyen gömbölyű, és így visszahajlott az anyag, és ott volt rajta egy csat, és akkor azt a nyakba akasztották. Még mindig megvan az az óvoda, ahova jártak. A 48-as tér alsó felén van a rendőrség, és azzal szemben van az óvoda és a bölcsőde. Varga Domján az utca neve most, azelőtt nem tudom, hogy hívták, de nem ez

volt a neve. A menyem ott a bölcsődevezető most már húsz éve.

A kép a házunk előtt készült, ott van a bejárat mögötte. Az egy családi ház volt bent, a városban, a Malom utca (mai Rózsa Ferenc utca) és a Liszt Ferenc utca sarkán. Ott laktunk huszonhárom évig. 1948 augusztusában költöztünk oda, és 1972-ben jöttünk el onnan. Ez a ház egy nagyon szép kertes részen volt: kertes házak voltak mindenhol. Most már kicsit megváltozott az a környék, akkor még kisebb házak voltak arra. Nem kertváros volt, hanem a belváros egy nyugodtabb része. Akkor még az utcánk mellékutcának számított. Nem volt forgalom.

Családos népek laktak arra, sok egykorú gyerek volt. Körülbelül huszonkét gyerek volt abban a rövid kis utcában, és együtt játszottak sokat. Kimentek az utcára -- akkor nem jártak ott autók, hol volt még ennyi autó! És akkor a papák is kimentek velük, futballoztak, rolleroztak, bicikliztek. Jó kis játszóutca volt.

Persze jártak át hozzánk is. Pingpongoztak -- nekünk volt pingpongasztalunk. Majdnem egy kis óvoda volt a házunk. Itt nagyon nagy élet volt. Például a gombfoci... Volt, hogy nem lehetett megmozdulni a lakásban, mert gombfutballoztak, néha az udvarban is. Volt egy Gombfoci Egyesület, a férjem annak tagja volt. Volt olyan is, hogy fönt gombfociztak Pesten, a Rádió Márványtermében. Szóval egész komoly csapatuk volt. Vitray is nagy gombfocis volt, azt tudom. Vele is gomboztak.

A nagyobbik fiam gépipari szakközépiskolát végzett, és számítástechnikus lett.

Nem vallásosak a gyerekeim, inkább úgy mondanám, van valamilyen zsidó érzés bennük. A hitközségen ki van téve egy vers, amit a nagyobbik fiam írt a deportálásunk ötvenéves évfordulójára. Néha ír verseket, ez olyan hangulat nála. Annyi gyerekverse is van, írt a kézilabdázó nőhöz meg nőnapra... mindig írt. Egyébként bridzsel, ő egy országosan elismert bridzselő.

A gyerekeim tizennégy éves korukig bizony jártak templomba, bár micvójuk is volt. Viszont amikor középiskolába került a nagyobbik fiam a nyolc osztály után, akkor azzal kezdte az osztályfőnök, hogy ugye, gyerekek, senki nem jár hittanra. S akkor elmondtuk a Schweitzernek [Schweitzer József, pécsi főrabbi 1948 és 1981 között]. Éppen nálunk volt, mert járt hozzánk. Azt soha nem felejttem el, azt mondta, hogy nem lehet a gyereket az iskola ellen nevelni, ő megérti, ha nem jár -- mit lehetett csinálni?